

Lendvai József
önkormányzati koordinátor

Mária Út Közhasznú Egyesület Önkormányzati Munkatalálkozója
2015. november 26-27., Esztergom

- Határokon átívelő kulturális kapcsolat nyomvonalai (történelmi nyomvonalakra és a nemzeteken átívelő kulturális koncepcióra lehet építeni)
- Időn és téren át utazva ezek az utak megmutatják, mennyire különböző kultúrák járulnak hozzá Európa közös kulturális örökségéhez.
- A kultúra és a turizmus együttműködésén alapulnak - tematikus útvonalak.
- Rendeltetésük, hogy egyaránt védelmezzék és láthatóvá tegyék az eszmei és tárgyi kulturális örökséget.
- Jelenthet - egy tényleges útvonalat, - helyek, vagy történelmi/természeti létesítmények hálózatát, - egy meghatározott földrajzi területet, mely egy általános témakörrel kapcsolatos, - egy régiókon és országokon áthaladó útvonalat, melyet egy történelmi, művészeti vagy társadalmi témakör jellemez
- Magában kell foglalnia legalább hármat az ET tagjaiból vagy az Európai Kulturális Egyezmény szerződéses államaiból.
- A témakörnek nem csupán helyi jelentőséggel kell bírnia, de reprezentálnia kell az európai kultúrát vagy annak jelentős aspektusát, és rendelkeznie kell történelmi vonatkozással.

Európai Kulturális Útvonalak

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

- CISTE által eddig kialakított kulturális útvonalak:
 - A Mária-kultusz útja - Szűz Mária kultuszához kapcsolódó kegyhelyeket, múzeumokat, vallási ünnepeket összekapcsoló 275 km-es út Dél-Európában, melynek legjelentősebb megállópontjai Lourdes és Torreciudad
 - Nyári legelők útja (70 km, Auvergne), Só-kereskedelem és -örökség útja (150 km, Ny-Szicília)
- ET által már kiválasztott témakörök:
 - A zarándokutak - Szent Jakab út (1987, 2004 óta az ET elismerte, mint „Fő kulturális útvonalat”)
 - - Via Francigena (1994, 2004 óta az ET elismerte, mint „Fő kulturális útvonalat”)
 - Szerzetesség hatásai - Ciszterciek útvonala (1990), Clunyi szerzetesrendek Európában (2004, 2006 óta „Fő kulturális útvonal”)
 - Történelmi és mesebeli személyek - Szent Márton, európai személyiség, az osztozás szimbóluma (2005 május, 2005 szeptember)
 - A cigányok (1994), Európai zsidó örökség (2004, 2005), Európai vándorlás öröksége (2004), A Barokk (1988), Az Al-Andaluz örökség (1977, 2004), A kelták (1990), Életművészetek, európai azonosságtudat

PÉLDÁK

- **Európa Tanács Kulturális Útvonal Programja**
- 1984 Európai Parlament ajánlása - az európai kulturális útvonalak létrehozásának bátorítása
- 1987-ben indult el a program első kulturális útvonala „Compostellai Szent Jakab Útjai” címen
- 1997-ben Kulturális Utak Európai Intézete (EICR) (Luxemburg)
- 2005-ben két regionális intézet (Szeben, Szófia)
- 2010-ben ET elfogadta a Kulturális Útvonalakat érintő Kibővített Részleges Megállapodást - CM/Res(2010)53 számú határozat (elismerik a kulturális útvonalak értékét a kulturális örökség megőrzésében, továbbá az abban rejlő lehetőséget, mely valódi gerincét adja a regionális, kulturális, társadalmi és gazdasági fejlődésben)
- CM/Res(2010)52 számú határozat - A minősítés alapja
- ET Kultúra, Örökség és Táj Irányító Bizottsága (CDCPP) igazolja vissza a döntéseket
- Tanácsadói Fórum - a Kulturális Útvonalak működtetőinek legfontosabb, éves eseménye
- 2012-ben az első találkozó a „kulturális és zarándok útvonalak” témakörben Paviában

ET tanúsítványa, mint a minőség és a mintaszerűség védjegye

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

- Jelentősek, de nem elérhetetlenek
- Az eljárásnak tanúsítványt kell eredményeznie
- Strukturálisan gyenge régiók nyerhetnek sokat a tanúsítvánnyal
- Indulási szakasz (kapcsolatba lépés az Intézettel - együttműködési terv és a fő tennivalók menetrendje)
- Fejlesztési szakasz (a minősítési követelményeknek való megfelelés értékelése, lehetőség találkozókra - EICR képviselők, tudományos bizottság, hálózati partnerek)
- Pályázati szakasz (írásos pályázat elkészítése, minősítésre kizárólag hiánytalan pályázat nyújtható be)
- A minősítési eljárás szakasza (független szakértők, EPA Titkárság, Igazgatótanács, CDCPP, ET)
- Az EICR mind ingyenes, mind díjalapú ajánlásokról gondoskodik. A speciális és személyre szabott támogatás érdekében a személyes kapcsolattartás alapvető fontosságú az egyedi érdekek képviseletéért.

KÖVETELMÉNYEK - MINŐSÍTÉS

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

- I. - A téma meghatározása és kifejtése (hat alkalmassági feltétel - hozzá kell járulnia a turisztikai termékek fejlesztéséhez a turisztikai ügynökségekkel és fenntartókkal együttműködésben - megcélózva a különböző - többek között iskolai csoportokat.)
- II. - Az elsődleges működési terület leírása (- Együttműködés a kutatásban és a fejlesztésben, - Emlékezet, történelem és az európai örökség erősítése, - Kulturális és oktatási csereprogramok európai fiatalok számára, - Kortárs kulturális és művészeti gyakorlat, - Kulturális turizmus és fenntartható kulturális fejlődés működési kör)
- III. - Egy európai hálózat létesítése (multidiszciplináris hálózat létrehozása - jogi státusszal kell rendelkezni, akár egyesületi formában, támogató - állami szervek egyesülete, pl.: önkormányzatok, fontos a hálózatok szervezeti és pénzügyi stabilitása)
- IV. - Közös arculat megteremtése („arculati előírások” létrehozása, logo)

LÉPÉSEK A MINŐSÍTÉS FELÉ

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

- A helyi gazdaság fontos tényezőjévé és hajtóerejévé válnak.
- Elősegítik a leszakadt régiók felzárkóztatását.
- Fontos ösztönző erőt jelentenek a helyi turizmus és a turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások számára, ösztönzik a kulturális turizmus új termékeinek és szolgáltatásainak a fejlesztését.
- Hozzájárulnak eddig kihasználatlan erőforrások turisztikai hasznosításához.
- Bátorítják a kulturális tevékenységben való együttműködést regionális és európai szinten.
- Bővítik és erősítik a testvér-települési kapcsolatokat, javítják az együttműködést.
- Érték megőrző és közvetítő erejükkel, és a fiatalok kiemelt bevonásával a nevelés és a társadalmi fejlődés fontos tényezőivé válnak.

KULTURÁLIS ÚTVONALAK HATÁSAI

Mária Út Közhasznú Egyesület szándéka, hogy a Mária Út hálózatát, mint a közép-európai Mária kultuszt őrző és felelevenítő történelmi és kulturális örökség hálózatát tematikus kulturális útként az Európai Kulturális Utak rendszerének tagjává tegye.

Ezért, a Mária Út Közhasznú Egyesület, mint a hálózat vezető partnere elérkezettnek látja az időt, az Európai Kulturális utakhoz való csatlakozási feladatok végrehajtásának megkezdéséhez.

Szándéknyilatkozat

2015.02.

E U R Ó P A I
K U L T U R Á L I S
Ú T V O N A L A K

- Nemzeti Erőforrások Minisztériumának Kultúráért Felelős Államtitkárság és a kapcsolódó államigazgatási szervek felkérése az minősítéshez vezető úton való közös elindulásra, az előttünk álló feladatok elvégzésére - kérelem a feladatok rövid meghatározásával.
- Adjon iránymutatást, a minősítési eljárásban érintett állami szervezeteket vonja be és tűzze ki számukra a szükséges szakértői feladatokat és államigazgatási felelősségeket.
- Európai Kulturális Útvonal minősítéséhez szükséges feladatok áttekintése.

Az első lépések

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

- - a minősítés alapja a CM/Res(2010)52 számú határozat.

<p>"Egy Kulturális Útvonal határokon átívelő hálózatot alkot, amelybe legalább három ország tartozik. Ezeknek az Európa Tanács tagországai vagy az Európai Kulturális Egyezmény aláírói közül kell kikerülnie."</p>	<p>Érintett országok</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ausztria • Szlovákia • Lengyelország • Románia • Horvátország • Bosznia és Hercegovina 	<p>Igen</p>
<p>"A témának támogatnia kell az Európa Tanács alapvető értékeit, és a jövőben tovább kell őket fejleszteni a folyamatban lévő kutatásokon keresztül."</p>	<p>A KKEu-i Mária kultusz folyamatos kutatott az érintett országok kutatói által.</p> <p>Több tudományág kutatói foglalkoznak Máriával, mint a Béke Királynőjével – kultuszának évezredes hatásával Kárpát medence népeinek B békés egymás mellett élésére / eltérő kulturális hagyományaik egymásra hatásával, a nemzetek társadalmi összetartozásával a történelemben és a jelenkorban.</p>	<p>Igen</p>

Mária Út Európai Kulturális Útvonal minősítésre vonatkozó alkalmasságának áttekintése (1)

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

<p>"Pénzügyi és humán erőforrásaikkal kapcsolatban a javasolt projekteknek ön-finanszírozóknak kell lennie."</p>	<p>A Zarándokút és a Kiemelt kegyhelyek hálózata nemzetközi vallásturisztikai attrakciót alkotva, önfinanszírozó turisztikai attrakcióvá fejlődik.</p>	<p>Jelenleg nem</p>
<p>"Egy jogi személyt kell létrehozni, amely lehet egy szövetség vagy számos szervezet uniója."</p>	<p>Mária Út Egyesület több országban megalakult már: Szlovákia, Románia, Magyarország Az együttműködés jelenleg informális.</p>	<p>Jelenleg nem</p>
<p>"A hálózatnak fejlesztenie kell a demokratikus folyamatokat, amelyeknek a stratégiáról és tevékenységről hozott, azokhoz kapcsolódó döntésekhez kell vezetnie."</p>	<p>Az egyesületek éves szinten háromszor találkoznak egymással, eltérő erejüknek megfelelően szerveznek maguk is, illetve vesznek részt nemzetközi vallásturisztikai konferenciákat, műhely találkozókat</p>	<p>Igen</p>
<p>"Fiatalok részére szervezett, rendszeres kulturális és művészeti eseményeknek kell megvalósulnia, például fesztiválok, tematikus párbeszéd és technikai vitáknak."</p>	<p>Határon átnyúló és hazai iskolás zarándoklatok és képzések előkészítése, mint turisztikai termék. Rendszeres nagyrendezvények szervezése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 Úton • Pálos 70 (a Magyarországi Pálos Renddel szoros együttműködésben) 	<p>Igen</p>

Mária Út Európai Kulturális Útvonal minősítésre vonatkozó alkalmasságának áttekintése (2)

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

"A teljes kulturális útvonalra vonatkozóan fejlesztésre kell kerülnie a megfelelő kulturális turisztikai termékeknek, például útikönyvnek, dokumentációnak, más javasolt útvonalaknak, stb."

Folyamatosan fejlesztjük a turisztikai termékeket a nemzeti kegyhelyekkel és kiemelt pontok attrakció gazdáival közösen (alább néhány példa):

- Pütkösdi csíksomlyói gyalogos zarándoklatok
- Gyöngyös – Mátraverebély-szentkút gyalogos zarándoklat
- Gödöllő–Máriabesnyő – Mátraverebély-szentkút gyalogos zarándoklatok
- Máriaremete-Csobánka- Dobogókő-Esztergom gyalogos zarándoklat
- Balatonalmádi-Sümeg gyalogos és kerékpáros zarándoklatok
- Melk- Esztergom-Budapest vízi zarándoklat
- Kőszeg – Mariazell gyalogos zarándoklatok

Igen

Mária Út Európai Kulturális Útvonal minősítésre vonatkozó alkalmasságának áttekintése (3)

**E U R Ó P A I
K U L T U R Á L I S
Ú T V O N A L A K**

I. Indulási szakasz

- Kapcsolatfelvétel a Európai Kulturális Utak Tanácsával
 - 20-40 oldalas kapcsolat-felvételi dokumentum elkészítése (NMI, NEMFI, MUTKE)
- A téma meghatározása és kifejtése (NEMFI Kultúráért Felelős államtitkárság) (5-10 mFt)
 - Jelenlegi helyzet részletes dokumentálása (MUTKE, NMI, NGM, Tudományos műhelyek)
 - Államigazgatási és hálózati tagok céljainak integrálása (MEH parlamenti államtitkárság)
 - Forrásteremtési pályázat előkészítése (MUTKE, NEMFI, EICR)

II. Fejlesztési szakasz

- Forrás teremtés: Pályázat beadása az Európai Kulturális Utak Tanácsához (100-160 mFt)
- A pályázat célja az Európai Kulturális Utak minősítési eljárási folyamat végrehajtása, az egyes (jelenleg hiányzó, hiányos) feladatok elvégzése
 - nemzetközi hálózat létesítése
 - fiatalok bevonása
 - fenntartható és önfinanszírozó rendszer kialakítása
 - folyamatos kutatás-fejlesztési tevékenység megalapozása, bemutatása

FEJLESZTÉSI ÜTEMEK – I-II.

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

III. Pályázati szakasz

- Európai Kulturális Utak csatlakozási pályázat összeállítása

IV. A minősítési eljárás szakasza

- független szakértői vizsgálat
- részletes értékelés

Tevékenység	2015	2016	2017	2018
I. Indulási szakasz				
I.a., Kapcsolatfelvétel (2015-03-05 hó)				
I.b., Téma meghatározása és kifejtése (2015-06-2015-12 hó)				
II. Fejlesztési szakasz				
III. Pályázati szakasz				
IV. A minősítési eljárás szakasza				

FEJLESZTÉSI ÜTEMEK – III-IV.

EURÓPAI KULTURÁLIS ÚTVONALAK

KÖSZÖNÖM FIGYELMÜKET!